Valkoposkihanhen tilanne Suomessa

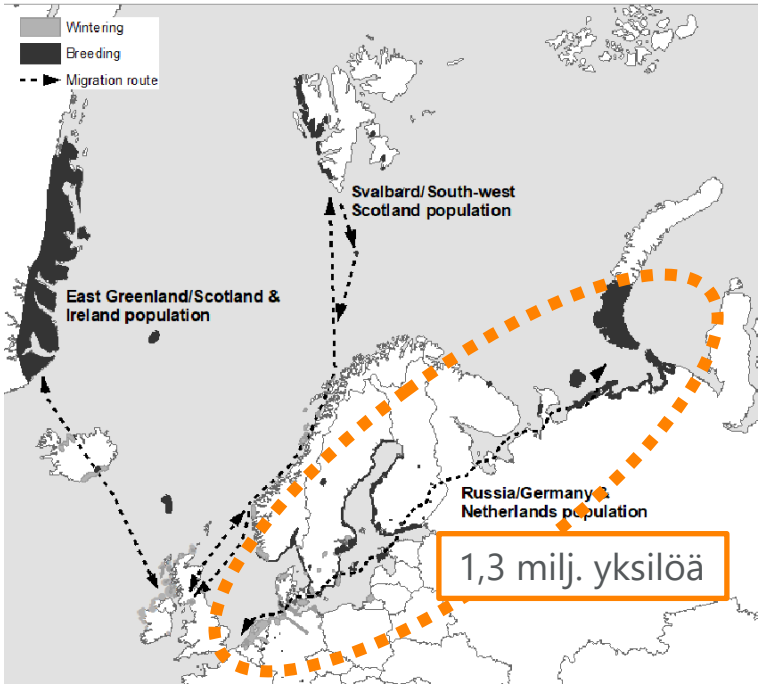
Markus Piha, erikoistutkija
Tuomas Seimola, asiantuntija
Jukka Forsman, tutkimusprofessori

 © LUONNONVARAKESKUS

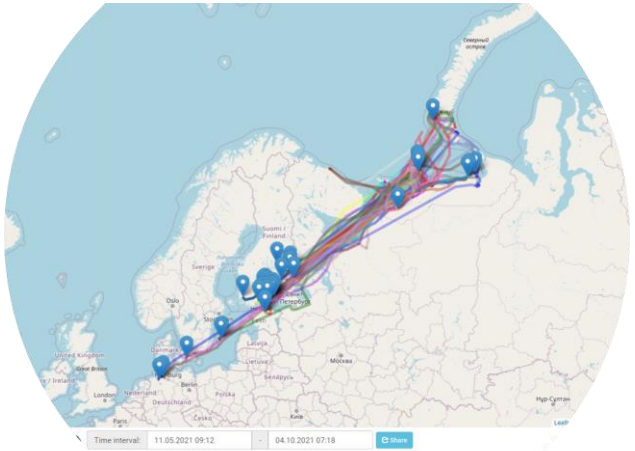
Tausta

- Eurooppalaisen yhteistyöelimen raportit
  - *AEWA European Goose Management International Working Group (EGM IWG) (https://www.unep-aewa.org/en)*
  - *International Single Species Management Plan*
- Luonnonvarakeskuksen kaksi hanketta, joissa on tutkittu hanhien aiheuttamia maatalousvahinkoja sekä erilaisten karkotusmenetelmien tehokkuutta viljelysvahinkojen torjunnassa Itä-Suomessa.

Kansalaisaloitteessa viitataan pieneen Suomessa pesivään kannan osaan

AEWA Technical Series No. 70

Satovahingot aiheutuvat yli miljoonan arktisen kannan yksilön ruokailusta muuttoreitin varrella itäisessä ja kaakkoisessa Suomessa

34 000 yksilöä Suomessa pesivää kantaa

Doc. AEWA/EGMIWG/Inf.5.11

Luken asiantuntijalausunnon ydinkohdat 1/2

- AEWA on määritellyt Hollannista Venäjälle ulottuvan populaation suotuisan suojelutason minimikannankooksi 380 000 yksilöä.
- Kannan koko on n 1,3 miljoonaa yksilöä
- Rajoitettu suojametsästys arktisen populaation aiheuttamien viljelysvahinkojen vähentämiseksi ei vaarantaisi kantaa, sillä populaatiobiologisesti kannan voi katsoa kestävän metsästystä. Kiintiöistä tulisi sopia eri maiden kesken.
- Suomessa pesivän populaation seurannasta vastaa Suomen ympäristökeskus. Lintuja esiintyy runsaimmin kaupunkien viheralueilla sekä rannoilla, joissa hanhien ampuminen voi olla vaikeaa ja aiheuttaa ihmisille vaaratilanteita, ja joilla poikkeusluvan edellyttämä hanhien aiheuttama vakava haitta ei välttämättä toteudu.
- Vuonna 2021 poikkeuslupia myönnettiin 17 000 yksilön tappamiseen, joista alle 1000 lupaa käytettiin.

Luken asiantuntijalausunnon ydinkohdat 2/2

- Luke on tutkinut kahdessa hankkeessaan hanhien aiheuttamia maatalousvahinkoja sekä erilaisten **karkotus**menetelmien tehokkuutta viljelysvahinkojen torjunnassa Itä-Suomessa.
- Passiivisten karkotusmenetelmien (haukkaleijat yms.) teho on kehno.
- Aktiiviset karkotusmenetelmät toimivat, jos karkotusta tehdään tarpeeksi usein ja läpi muuttokauden.
- Hanhille varattu häiriötön ja houkutteleva oleskelualue voi olla hyödyksi sen edistämiseksi, että hanhet eivät karkotustoimien jälkeen siirry toiselle alueelle, jossa vahinkoja voi syntyä.